

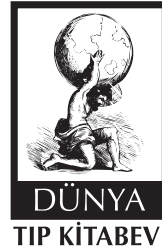
GÜNCEL GÖĞÜS HASTALIKLARI
SERİSİ KİTAPLARI

TÜBERKÜLOZ

Sayı Editörleri

Doç. Dr. Mediha GÖNENÇ ORTAKÖYLÜ,
Prof. Dr. Tevfik ÖZLÜ

Genel Dağıtım
DÜNYA TIP KİTABEVİ
Fidanlık Mahallesi Halk Sokak
No: 24/1 Sıhhiye-Çankaya/Ankara
Tel: 0312 231 31 33
Sertifika No: 33935

Akciğer Sağlığı ve Yoğun Bakım Derneği (ASYOD)

© 2021 | GÜNCEL GÖĞÜS HASTALIKLARI SERİSİ KİTAPLARI

Kitap Editörleri: Prof. Dr. Mehmet KARADAĞ
Prof. Dr. Ahmet ERBAYCU
Prof. Dr. Muhammed Emin AKKOYUNLU

TÜBERKÜLOZ

Sayı Editörler: Prof. Dr. Tefvik ÖZLÜ,
Doę. Dr. Mediha GÖNENÇ ORTAKÖYLÜ

Tüm hakları saklıdır. Telif hakkı sahibinin izni olmaksızın yayının hiçbir kısmı elektronik, mekanik, fotokopi ve benzeri yollarla aktarılamaz, yayımlanamaz ve yeniden kullanımını sağlayan bir sistemde saklanamaz.

Bu kitapta yer alan bilgilerin doğru olması için azami çaba gösterilmiş olsa da, nihai sorumluluk yazara aittir. Kitaptaki bilgilerin kullanılmasından kaynaklanan hatalardan ya da herhangi bir sonuçtan yayımcılar ve yazarlar sorumlu değildir.

ISBN: 978-605-9615-71-6

Yayın Tarihi: 2021

Grafik Tasarım –Mizanpaj
Cihat ÖZÖNAL
maccihat@yahoo.com

Yayınevi: Dünya Tıp Kitabevi

İçindekiler

1. Pandeminin Neresindeyiz? Dünya’da ve Türkiye’de Tüberküloz • Uzm. Dr. Şule KIZILTAŞ, Prof. Dr. Aylin BABALIK	7
2. HIV ve Tüberküloz • Uzm. Dr. Belma AKBABA BAĞCI	15
3. Tüberkülozun Pediatrik Yüzü • Prof. Dr. H. Uğur ÖZÇELİK	25
4. Latent Tüberküloz Enfeksiyonu Tanısı: Tüberkülin Deri Testi mi? İnterferon Gama Salınım Testi mi? • Dr. Damla SERÇE UNAT, Doç. Dr. Onur Fevzi ERER	37
5. Latent Tüberküloz Enfeksiyonu ve Tedavisi • Prof. Dr. Tevfik ÖZLÜ	47
6. BCG’nin Saltanatı Bitiyor mu? Yeni Aşı Arayışları • Prof. Dr. Seyyal ROTA	63
7. Yeni Tüberküloz İlaçları • Prof. Dr. Serir ÖZKAN	79
8. Tüberküloz Laboratuvarında Yeni Ne Var? • Uzm. Dr. Derya CENGER, Doç. Dr. Hatice YAZISIZ	88
9. Non Tüberküloz Mikobakterilerde Kime, Ne Zaman, Nasıl, Ne Kadar Tedavi? • Uzm. Dr. Efsun Gonca UĞUR CHOUSEIN	96
10. TB Tanı ve Tedavi Rehberinde 2019’da Neler Değişti? • Prof. Dr. Şeref ÖZKARA	106
11. Türkiye’de TB Kontrolü Çalışmaları: “Nakdi Sosyal Yardımda” Başarılar ve Sorunlar • Dr. Ash Şule TIPIRDAMAZ YURTERİ, Dr. Seher TOPLUOĞLU	113
12. İzoniazid’e Dirençli Olgularda Tüberküloz Tedavisi • Doç. Dr. Dilek KANMAZ	118
13. Dirençli Tüberkülozda Tedavi Süresi Kısalıyor mu? • Prof. Dr. Huriye BERK TAKIR	126
14. Diyabet ve Tüberküloz • Uzm. Dr. Esmâ Seda AKALIN KARACA	133
15. Mesane Kanserinde İntravezikal BCG Uygulaması Yan Etkileri ve Yönetimi • Doç. Dr. Mediha GÖNENÇ ORTAKÖYLÜ	140
16. Tüberküloz Hastalarında Beslenme • Doç. Dr. Ayşe BAHADIR	150

ASYOD kitaplarının ilk yılında, Gücel Göğüs Hastalıkları serisinin üçüncü kitabı Tüberküloz konusunda hazırlandı. Tüberküloz, dünyada en çok ölüme yol açan hastalıklar arasında ilk onda, enfeksiyöz ajanlara bağlı ölüm nedenlerinin de başında yer almaktadır. Dünya nüfusunun yaklaşık dörtte birinde latent tüberküloz enfeksiyonu vardır. Bu enfekte kişilerin yaşam boyu TB hastalığı geliştirme riski yaklaşık %5-10'dur.

Tüm dünyayı etkileyen Covid-19 pandemisinin tüberküloz kontrolüne olumsuz etkilerinin olması, TB vaka sayısında azalmaya ancak, TB'a bağlı ölümlerde artmaya neden olması beklenmektedir. Göğüs hastalıkları ve göğüs cerrahisi uzmanlık alanlarında önemli bir yer tutan tüberküloz konusunda güncel bilgiler derlendi.

Bu kitapta; Pandemi sürecindeki gelişmeler, tüberkülozun HIV ile ilişkileri, pediyatrik olgular, latent tüberküloz, dirençli tüberküloz, diyabet ve tüberküloz gibi konular yanında, BCG ve mesane kanseri, tüberküloz laboratuvarındaki yenilikler, yeni tüberküloz ilaçları gibi güncel konular detaylı olarak işlendi. Ayrıca, non tüberküloz mikobakteriler, tedavileri, tüberküloz hastalarında beslenmenin önemi ve Türkiyede tüberküloz kontrolü konularında çok önemli bilgiler derlendi.

Bu kitabın hazırlanmasında ve okuyucuya sunulmasında emeği geçen; başta sayı editörlerimiz; Doç. Dr. Mediha Gönenç Ortaköylü ve Prof. Dr. Tefvik Özlü, Akciğer Sağlığı ve Yoğun Bakım Derneği (ASYOD) Genel Başkanı Prof. Dr. Erdoğan Çetinkaya, ASYOD Bilim Kurulları Koordinatörü Prof. Dr. Akın KAYA, Editör Yardımcılarımız, Prof. Dr. Ahmet ERBAYCU ve Prof. Dr. Muhammed Emin AKKOYUNLU olmak üzere tüm yazarlara ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Saygılarımla...

Prof. Dr. Mehmet KARADAĞ

Sunuş

Bu kitapta tüberkülozun tanı, tedavi, takip ve kontrolüyle ilgili güncel gelişmeleri, yenilikleri tartıştık. Ülkemizde tüberküloz kontrolünde bilgi, birikim ve katkılarıyla öne çıkmış tıp ve bilim insanlarımızın destek verdiği bu güzel projeyi hayata geçirmiş olmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Katkıda bulunan tüm yazarlarımıza, kitap editörlerimize ve ASYOD Yönetim Kuruluna çok teşekkür ediyoruz. Bu eserin tüberkülozla ilgilenen, bu alanda çalışan tüm meslektaşlarımız için yararlı bir başvuru kaynağı olacağına inanıyoruz. Yararlı olması dileklerimizle...

Dr. Mediha Gönenç Ortaköylü
Dr. Tefrik Özlü

Prof. Dr. Aylin BABALIK

SBÜ, Süreyyapaşa Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İstanbul

Uzm. Dr. Belma AKBABA BAĞCI

SBÜ, Yedikule Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi Eğitim Araştırma Hastanesi, İstanbul

Doç. Dr. Ayşe BAHADIR

SBÜ, Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi, İstanbul

Uzm. Dr. Derya CENGER

SBÜ, Yedikule Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi Eğitim Araştırma Hastanesi, Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Kliniği, İstanbul

Uzm. Dr. Efsun Gonca UĞUR CHOUSEIN

SBÜ, Yedikule Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Göğüs Hastalıkları Kliniği, İstanbul

Doç. Dr. Onur Fevzi ERER

SBÜ, İzmir Dr. Suat Seren Göğüs Hastalıkları ve Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Göğüs Hastalıkları Kliniği, İzmir

Doç. Dr. Dilek KANMAZ

SBÜ, Yedikule Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi Eğitim Araştırma Hastanesi, İstanbul

Uzm. Dr. Esmâ Seda AKALIN KARACA

SBÜ, Yedikule Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İstanbul

Uzm. Dr. Şule KIZILTAŞ

SBÜ, Bursa Yüksek İhtisas Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Bursa

Doç. Dr. Mediha GÖNENÇ ORTAKÖYLÜ

SBÜ, Yedikule Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İstanbul

Prof. Dr. H. Uğur ÖZÇELİK

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları Bilim Dalı, Ankara

Prof. Dr. Serir ÖZKAN

SBÜ, İzmir Dr. Suat Seren Göğüs Hastalıkları ve Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İzmir

Prof. Dr. Şeref ÖZKARA

Atatürk Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi Eğitim Araştırma Hastanesi, Ankara

Prof. Dr. Tevfik ÖZLÜ

Karadeniz Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı, Trabzon

Prof. Dr. Seyyal ROTA

Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıbbi Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, Ankara

Prof. Dr. Huriye BERK TAKIR

SBÜ, Süreyyapaşa Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İstanbul

Dr. Seher TOPLUOĞLU

T.C. Sağlık Bakanlığı, Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü, Tüberküloz Dairesi Başkanlığı, Ankara

Dr. Damla SERÇE UNAT

SBÜ, İzmir Dr. Suat Seren Göğüs Hastalıkları ve Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Göğüs Hastalıkları Kliniği, İzmir

Doç. Dr. Hatice YAZISIZ

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıbbi Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, Antalya

Dr. Aşlı Şule TIPIRDAMAZ YURTERİ

T.C. Sağlık Bakanlığı, Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü, Tüberküloz Dairesi Başkanlığı, Ankara